

Університет імені Альфреда Нобеля

ЗАТВЕРДЖЕНО
Голова приймальної комісії
« 15 » 20 17 р.

ПРОГРАМА ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ НА НАВЧАННЯ ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ ЗДОБУЛИ КВАЛІФІКАЦІЮ МОЛОДШОГО СПЕЦІАЛІСТА

зі спеціальностей
072 – «Фінанси, банківська справа та страхування»
6.030508 – «Фінанси і кредит»

Затверджено на засіданні
приймальної комісії
Протокол № 3 від «20» лютого 2017 р.

Дніпро
2017

Університет імені Альфреда Нобеля

ЗАТВЕРДЖЕНО
Голова приймальної комісії

«_____» _____ 20__ р.

**ПРОГРАМА
ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ
НА НАВЧАННЯ ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ ЗДОБУЛИ
КВАЛІФІКАЦІЮ МОЛОДШОГО СПЕЦІАЛІСТА**

зі спеціальностей

072 – «Фінанси, банківська справа та страхування»
6.030508 – «Фінанси і кредит»

Затверджено на засіданні
приймальної комісії
Протокол № 3 від «20» лютого 2017 р.

Дніпро
2017

Програма вступних випробувань на навчання для осіб, які здобули кваліфікацію молодшого спеціаліста / П.Й. Атамас. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2017. – 7 с.

Укладачі: члени фахової атестаційної комісії:

П.Й. Атамас, кандидат економічних наук, професор;

М.М. Вакулич, кандидат економічних наук, доцент;

І.В. Олійник, викладач.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри міжнародних фінансів, обліку та оподаткування

Протокол № 7 від 07 лютого 2017 р.

Відповідальний за випуск: Атамас П.Й., к.е.н., професор, голова фахової атестаційної комісії зі спеціальностей 072 Фінанси, банківська справа та страхування, 6.030508 Фінанси і кредит.

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Змістова програма співбесіди.....	3
3. Критерії оцінювання результатів вступних випробувань.....	4
4. Література.....	6

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета вступних випробувань на навчання для осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста – з'ясування рівня їх теоретичних знань та практичних навичок осіб, а також виявлення схильності до ведення науково-дослідницької та пошуково-аналітичної роботи для визначення здатності вступників засвоювати відповідні фахові навчальні програми.

Випробування проходить у формі співбесіди з фахових дисциплін та передбачає з'ясування рівня теоретичних знань та відповідності цих знань вимогам освітньої програми зі спеціальностей «Фінанси і кредит», «Фінанси, банківська справа та страхування».

До випробувань допускаються особи, що мають диплом молодшого спеціаліста за спорідненими спеціальностями, а також особи на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю.

Програма співбесіди охоплює дисципліни:

1. Гроші та кредит.
2. Фінанси.

Під час підготовки до вступного випробування рекомендується користуватися літературою, список якої наведено наприкінці комплексу матеріалів.

Під час проведення вступних випробувань на навчання для осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, комісія визначає ступінь готовності вступника до опанування програмного матеріалу на основі оцінювання якості відповідей на поставлені питання під час співбесіди з членами екзаменаційної комісії.

Співбесіда проводиться з усіма претендентами стосовно зарахування на навчання для осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста. Під час співбесіди члени екзаменаційної комісії ставлять запитання, на які вступник повинен дати максимально повні відповіді. Кожен член екзаменаційної комісії оцінює якість кожної відповіді, фіксуючи своє рішення письмово.

2. ЗМІСТОВА ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ

РОЗДІЛ 1. “Гроші та кредит”

1. Природа грошей. Форми вартості.
2. Сутність грошей і кредиту. Функції грошей.
3. Види фінансових інструментів грошового ринку.
4. Види грошового обігу. Закон грошового обігу.
5. Сутність та призначення фінансового посередництва на грошовому ринку.
6. Грошова маса. Швидкість обігу грошей.

7. Поняття грошової системи.
8. Елементи грошової системи.
9. Види грошових знаків.
10. Визначення ринку грошей.
11. Металева та номіналістична теорії грошей..
12. Форми та методи стабілізації грошового обігу.
13. Кількісна теорія грошей. Сучасний монетаризм.
14. Безготівковий грошовий обіг: умови, принципи організації та види.
15. Чинники впливу на попит грошей. Чинники впливу на пропозицію грошей.
16. Сутність інфляції. Види інфляції.
17. Державне регулювання інфляції.
18. Форми і методи антиінфляційної політики.
19. Світова валютна система і її еволюція.
20. Баланси міжнародних розрахунків.
21. Міжнародні валютно-кредитні організації.
22. Котирування та конвертованість валют. Валютний курс.
23. Валютне регулювання: суть і необхідність. Механізм регулювання валютного курсу.
24. Регіональні міжнародні кредитно-фінансові інститути.
25. Класифікація видів інфляції. Причини інфляції.
26. Складові системи НБУ. Функції НБУ.
27. Бреттон-Вудська валютна система.
28. Ямайська валютна система.
29. Сутність, функції і види кредиту.
30. Небанківські фінансово-кредитні установи, їх відмінності від банків, економічне призначення, види, функції, роль.
31. Функції і операції центрального банку.
32. Активні операції комерційного банку.
33. Пасивні операції комерційного банку.
34. Інструменти грошово-кредитної системи.
35. Стійкість банківської системи та механізм її забезпечення.
36. Міжнародний валютний фонд (МВФ). Загальна характеристика програм співпраці МВФ з Україною.
37. Типова організаційна структура універсального комерційного банку. Класифікація комерційних банків залежно від діапазону операцій.
38. Ресурси комерційного банку.
39. Основні елементи національної і світової валютної систем.
40. Сутність і види грошових реформ.

РОЗДІЛ 2. „Фінанси”

1. Економічна сутність фінансів.
2. Розподільний характер фінансових відносин.

3. Історія української фінансової думки.
4. Взаємозв'язок фінансів з іншими категоріями: заробітною платою, ціною і кредитом.
5. Сутність, призначення і роль фінансової інфраструктури.
6. Функції фінансів.
7. Історія української фінансової думки.
8. Грошово-кредитна фінансова політика.
9. Бюджетна фінансова політика.
10. Податкова фінансова політика.
11. Інвестиційна фінансова політика.
12. Соціальна фінансова політика.
13. Фінансове забезпечення відтворювального процесу.
14. Зміст, завдання і вимоги до фінансової політики.
15. Сутність і функції податків.
16. Елементи системи оподаткування.
17. Державний бюджет: суть та призначення.
18. Бюджетна система та державний устрій держави.
19. Економічна сутність і склад доходів державного бюджету.
20. Видатки державного бюджету, їх сутність, склад і класифікація.
21. Бюджетний процес в Україні.
22. Міжбюджетні відносини та їх регулювання.
23. Соціальне-економічні наслідки бюджетного дефіциту.
24. Форми державного кредиту.
25. Державний борг: сутність та соціально-економічні наслідки.
26. Сутність, функції та принципи організації місцевих фінансів.
27. Склад доходів місцевих бюджетів.
28. Структура видатків місцевих бюджетів.
29. Види податків. Елементи системи оподаткування.
30. Класифікація фондів цільового призначення.
31. Сутність та структура фінансів суб'єктів господарювання.
32. Теоретичні основи фінансів домогосподарств.
33. Функції і принципи страхування. Класифікація страхування.
34. Суб'єкти фінансового ринку.
35. Сутність, мета та завдання фінансового менеджменту.
36. Міжнародний кредитний ринок.
37. Економічна безпека як багаторівнева система: поняття та базові елементи.
38. Фінансова безпека: сутність і місце в системі економічної безпеки.
39. Етапи економічної інтеграції в Європі.
40. Фінансова політика у контексті поглиблення європейської інтеграції.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

3.1. Для конкурсного відбору при прийомі для здобуття ступеня бакалавра за скороченим терміном підготовки або на другий (третій) курс (з нормативним терміном навчання на вакантні місця) осіб, що здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста за спорідненою або іншою спеціальністю – проводяться вступні випробування у формі співбесіди з фахових дисциплін відповідно до програм вступних випробувань.

Фахове вступне випробування має на меті визначити рейтинг вступника, за яким визначається претендент на навчання на підставі виявлення відповідності рівня їх теоретичних знань та практичної підготовки вимогам освітньої програми зі спеціальностей «Фінанси і кредит», «Фінанси, банківська справа та страхування» за ступенем «бакалавр».

В процесі співбесіди комісія повинна оцінити:

1. Системність мислення, вміння пов'язувати окремі проблеми чи частини явища в єдине ціле.
2. Вміння логічно та послідовно викладати свої думки.
3. Обсяг знань з теоретичних основ дисциплін «Гроші та кредит» та «Фінанси».

Оцінка виставляється членами екзаменаційної комісії за відповіді на поставлені запитання з переліку питань, що складає змістову частину програми.

Оцінка за результатами співбесіди виставляється за 100-бальною шкалою.

3.2. Особи, які одержали диплом молодшого спеціаліста за іншою спеціальністю та виявили бажання навчатися на бакалаврській програмі на другому (третьому) курсі (з нормативним терміном навчання на вакантні місця) зі спеціальностей «Фінанси і кредит», «Фінанси, банківська справа та страхування» складають додаткове випробування (у формі співбесіди) з дисципліни «Корпоративні фінанси».

Додаткове випробування має на меті встановити можливість випускників інших спеціальностей навчатися за зазначеними програмами.

Оцінка за результатами додаткового фахового випробування виставляється за 100-бальною шкалою.

3.3. При підрахунку конкурсного балу для осіб, зазначених у п. 3.2 враховується середня оцінка, одержана за фахове вступне випробування та додаткове вступне випробування.

3.4. Для конкурсного відбору при прийомі на навчання осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста спорідненої спеціальності *конкурсний бал* обчислюється шляхом додавання:

- балів фахового вступного випробування;
- середнього балу документа про освіту (додатка до диплому).

Результати вносяться до Єдиної державної електронної бази з питань

освіти.

3.5. Для вступників, які одержали освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста за іншою спеціальністю, при зарахуванні на бакалаврську програму конкурсний бал обчислюється як сума середньої оцінки за фахове вступне випробування та додаткове вступне випробування й середнього балу додатку до диплома молодшого спеціаліста, та вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

3.6. **Середній бал документа про освіту** (додатка до диплому), якщо в ньому не подано бальної оцінки вступника, розраховується за середньою арифметичною до десятих та переводиться у 100-бальну шкалу шляхом його помноження на 20.

Наприклад,

$$4,4 \times 20 = 88 \text{ балів.}$$

3.7. У разі, якщо вступник **має однакові конкурсні бали**, під час конкурсного відбору враховуються **додаткові бали** за участь в олімпіадах, конкурсах, турнірах, наявність публікацій науково-дослідницького характеру, що відповідають напряму підготовки.

За участь в олімпіадах, конкурсах, турнірах з професійно орієнтованих дисциплін або спеціальності, наявність опублікованих праць науково-дослідницького характеру вступник отримує 50 додаткових рейтингових балів незалежно від кількості та обсягу публікацій чи кількості конкурсів (олімпіад), в яких вступник приймав участь. Факт наявності та відповідність змісту публікацій напряму підготовки встановлюється членами екзаменаційної комісії в процесі розгляду наданих вступником оригіналів або завірених ксерокопій друкованих видань. У випадку, коли надається ксерокопія, копіюванню підлягають усі сторінки, на яких розміщена публікація, а також титульна сторінка і сторінки змісту видання.

4. ЛІТЕРАТУРА

за окремими дисциплінами

Розділ 1. Фінанси

Вареник В.М. Финансы предприятий: слайд-конспект/В.Н. Вареник. – Д.: Изд-во ДУЭП, 2009. – 128 с.

Василик О.Д. Теорія фінансів: Підручник. / О.Д. Василик. - К.: НІОС, 2000. - 416 с.

Опарін В.М. Фінанси: (загальна теорія). Навч. посібник / В. М. Опарін; Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана. — 4-те вид. — К. : КНЕУ, 2007. — 240 с.

Романенко О.Р. Фінанси: Підручник. / О.Р. Романенко. - К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 312 с.

Фінанси: підручник / За ред. С. І. Юрія, В. М. Федосова. — Київ : Знання, 2008. —611 с. (базовий підручник)

Фінанси України: інституційні перетворення та напрями розвитку / За ред. І.Я. Чугунова. – К.: ДННУ АФУ, 2009. 848 с.

Фінанси: збірник завдань для самостійної роботи та контролю знань / Г.О. Крамаренко, В.М. Вареник, Ю.В.Горячкіна, З.С. Пестовська, Б.Г. Філатов. – Д.: Вид-во ДУЕП, 2009. – 92 с.

Юхименко П. І., Федосов В. М., Лазебник Л. Л. та ін. Теорія фінансів: Підручник / За ред. проф. В. М. Федосова, С. І. Юрія. - К.: ЦУЛ, 2010. - 576 с.

Розділ 2. Гроші та кредит

Гроші та кредит: Підручник. — 3-тє вид., перероб. і доп. / М. І. Савлук, А. М. Мороз, М. Ф. Пуховкіна та ін.; За заг. ред. М. І. Савлука. — К.: КНЕУ, 2002. — 598 с.

Демківський А.В. Гроші та кредит. / А.В. Демківський. – К.: Дакор, К.: Вира-Р, 2003. – 528 с.

Щетинін А.І. Гроші та кредит. – Підручник: Вид. 2-е, перероб. та доп. / А.І. Щетинін. – Київ: ЦНЛ, 2008. -432 с. (базовий підручник).

Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2001 р. № 2121-III // Відомості Верховної Ради України, - 2001, N 5 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2121-14/page>.

Семко Т.В. Гроші та кредит у схемах і таблицях. Навчальний посібник. / Т.В. Семко, М.В. Руденко. – К.: Центр навчальної літератури, 2008. – 158 с.

Навчальне видання

Програма вступних випробувань на навчання для осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста

Підписано до друку Формат 60 X 84/16. Ум. друк. арк. 0, 5
Оперативна поліграфія. Зам. № . Тираж прим.

Університет Альфреда Нобеля.
49000, м. Дніпро, вул. Січеславська Набережна, 18.

Лист погодження

Випускаючий підрозділ: кафедра міжнародних фінансів, обліку та оподаткування

	<i>Посада</i>	<i>ПІБ</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>
Розробив	Зав. кафедри	Атамас П.Й.		
Розробив	доцент	Вакулич М.М.		
Розробив	викладач	Олійник І.В.		

Затверджено на засіданні кафедри:
Протокол № 7 від 07 лютого 2017 р.

Завідувач кафедри _____

Атамас П.Й.

Документ узгоджено:

<i>Посада</i>	<i>ПІБ</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>
Проректор із забезпечення якості вищої освіти	Глуха Г.Я.		
Начальник департаменту дидактики	Шкура І.С.		
Методист департаменту дидактики	Тімофеєнко Л.П.		
Відповідальний секретар приймальної комісії	Бойко Л.Г.		